

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – DUBEN 2014

1. 4. ve 22.00 SELČ
15. 4. ve 21.00 SELČ
30. 4. ve 20.00 SELČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

Merkur – nepozorovatelný

Venuše – na ranní obloze jako jitřenka nad východním obzorem

Mars – na obloze celou noc v souhv. Panny

Jupiter – v první polovině noci v souhv. Blíženců

Saturn – ve druhé polovině noci v souhv. Vah

Uran – nepozorovatelný

Neptun – na ranní obloze v souhv. Vodnáře

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

2. Uran v konjunkci se Sluncem

7. Měsíc v první čtvrti (8.31 UT)

8. Mars v opozici se Sluncem

8. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 500 km)

12. Maximum nevýrazného meteorického roje Virginid

14. Mars v perigeu (0,618 AU od Země)

14. Konjunkce Měsíce s Marsem

15. Měsíc v úplňku (7.42 UT)

15. Úplné zatmění Měsíce (u nás neviditelné)

17. Konjunkce Měsíce se Saturnem na ranní obloze

22. Měsíc v poslední čtvrti (7.52 UT)

23. Maximum meteorického roje Lyrid (ZHR do 10 meteorů/hod.)

23. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 369 762 km)

25. Konjunkce Měsíce s Neptunem a Venuší

26. Merkur v horní konjunkci se Sluncem

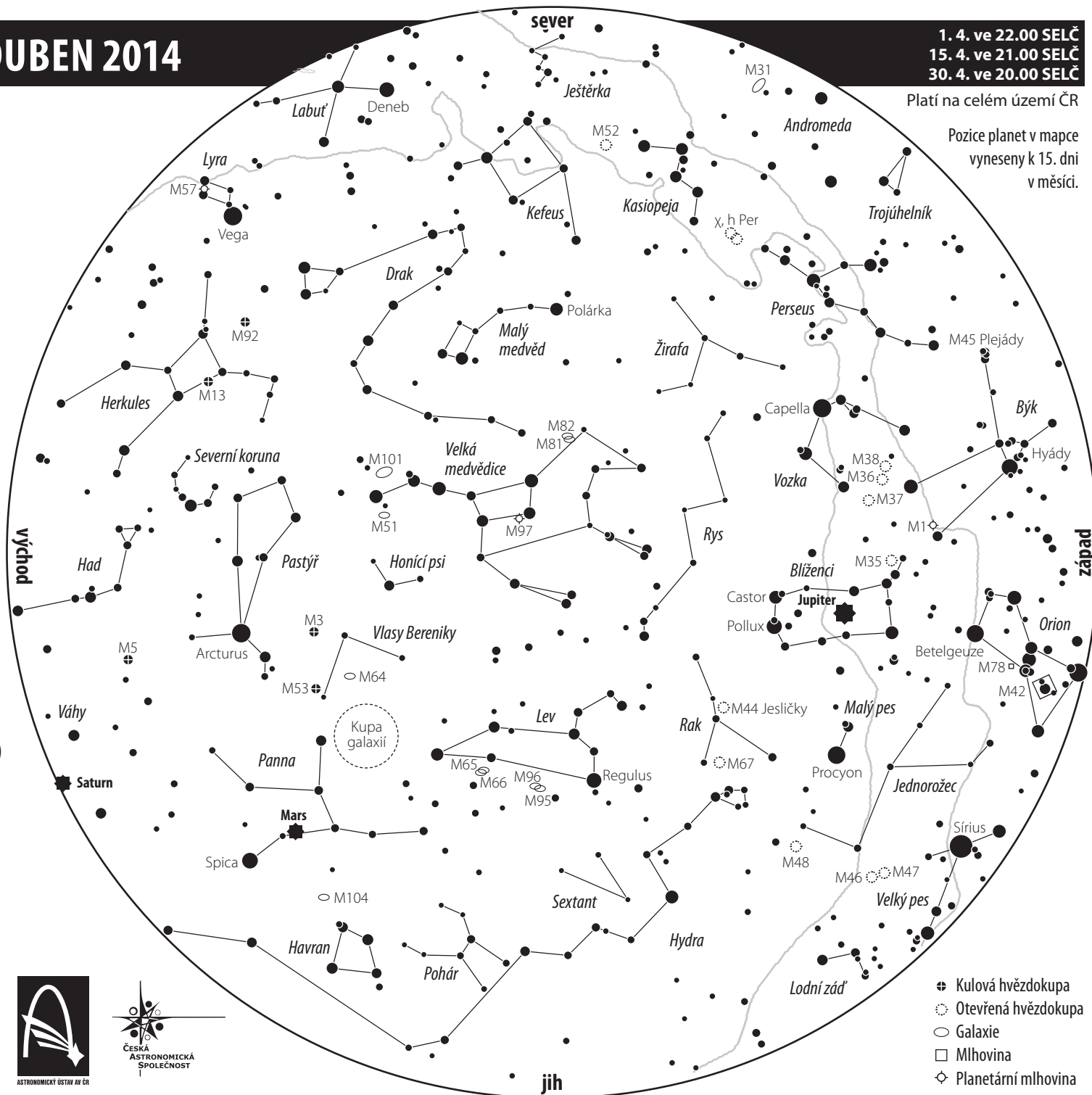
29. Měsíc v novu (6.14 UT)

29. Prstencové zatmění Slunce (u nás neviditelné)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).

Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně
ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz
a www.udalosti.astronomy.cz

- ♄ Kulová hvězdokupa
- ☉ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

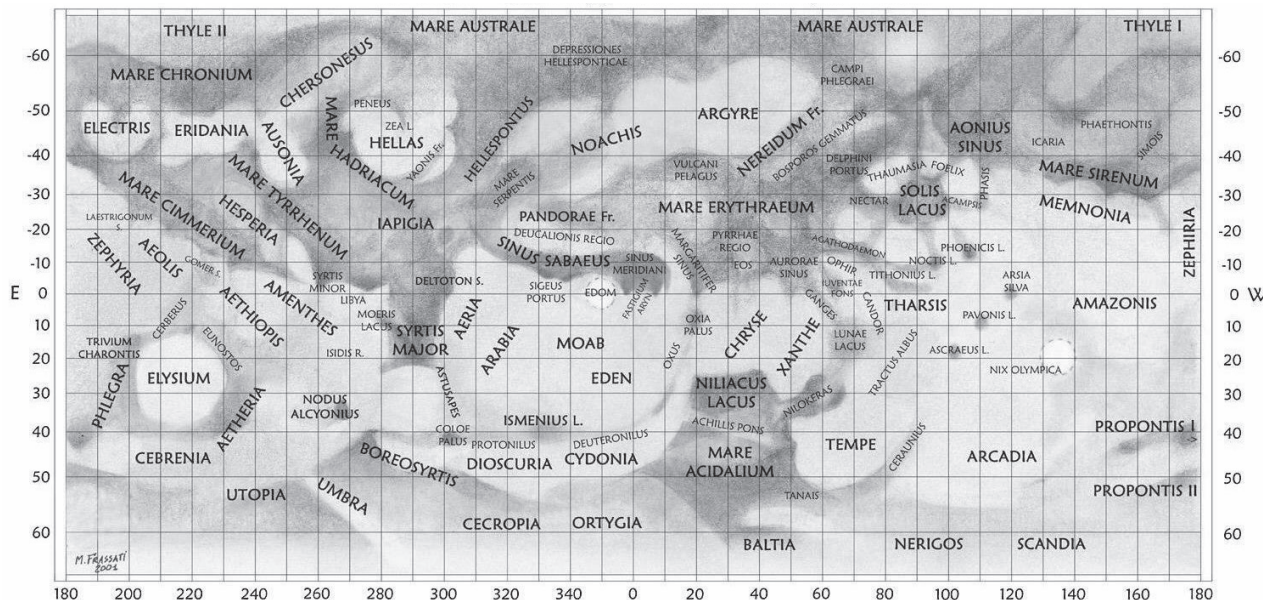
MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – DUBEN 2014

Z planet spatříme na večerní obloze stále majestátní **Jupiter** jako jasný objekt v souhv. Blíženců. Jeho úhlový průměr je nad 35" a na jeho povrchu pořád spatříme řadu detailů i malými dlekohledy. Galileovské měsíce lze identifikovat pomocí diagramu vpravo. Časy přechodů GRS zjistíte na internetu (např.: www.skyandtelescope.com/observing/objects/javascript/3304091.html) nebo je umí generovat sympatická aplikace Jupiter 2 (www.astrosurf.com/rondi/jupiter).

8. dubna ve 22 hodin, dojde k opozici **Marsu** a pro pozorování planety tak nastanou nejlepší podmínky. V pondělí 14. 4. ve 14 hodin bude navíc Mars Zemi nejbližší. Obě tělesa bude dělit vzdálenost 0,618 AU a jasnost planety dosáhne -1,5 mag. Úhlový průměr se vyšplhá přes 15" a na takto velkém koutku rozeznáme nejjasnější albedové útvary i malým dlekohledem. Na ty nejjasnější a na polární čepičky stačí již 6cm refraktor se zvětšením 100x. Kvalitní 15cm přístroj by pak měl ukázat většinu útvarů uvedených na mapce. Pro zlepšení kontrastu lze experimentovat s barevnými filtry – na Mars je nejlepší zkusit červený a oranžový.

Nad ránem nastávají dobré pozorovací podmínky také pro **Saturn**. Večer vychází již před půlnocí v souhvězdí Vah, ale kulminuje kolem 3 hod., kdy je přes 20° vysoko nad jižním obzorem. Již v silnějším triedru uvidíme elipsový tvar a i malý dlekohled zvětšující 30–50x odhalí podstatu prstenců. Ty se stále více rozevírají. Větší dlekohled (>10 cm) ukáže v prstenci Cassiniho dělení, příp. stín planety na prstenci a nevýrazné pruhy na kotoučku planety, který má úhlový průměr přes 18". Hezký pohled je na soustavu jeho měsíců – nejjasnější Titan (8,5 mag) uvidíme i v malém dlekohledu, větší amatérské přístroje pak ukáží Rheu, Tethys, Dione, Iapetus či dokonce Encelade. Identifikovat je lze např. podle jednoduchého JavaScriptu na webu Sky and Telescope, který běží i v chytrém telefonu (www.skyandtelescope.com/observing/objects/javascript/saturn_moons).

Ve dnech 14. až 18. 4. bude po celou noc pozorovatelné **seskupení** Měsíce, Marsu, Spiky a Saturnu. V dubnu nastanou také dvě **zatmění**. K úplnému zatmění Měsíce dojde 15. 4., k prstencovému zatmění Slunce 29. 4. Ani jedno však od nás nebude pozorovatelné a to ani jako částečné.

Ačkoliv jsme mapu albedových útvarů na Marsu publikovali již v březnovém vydání mapy oblohy, osobně preferuji tuto mapku zhotovenou v roce 2001 Mariem Frassatim na základě pozorování členů Unione Astrofili Italiani v době opozic v letech 1988–99.

ASTRONOMICKÝ TÁBOR PRO DĚTI A MLÁDEŽ

s outdoorovým programem
na Malé Skále v srdci Českého ráje
(pozorování, pokusy, rafty, lanové centrum,
3D planetárium, hvězdárna...)

www.sundisk.cz/astrotabor

